

dre Lande, er der ikke andre Lande i Europa end Sverige og Tyrkiet, der ikke have et normeret Professorat i denne Videnskab. For saa vidt den ærede Ordfører i Gaar udtalte som Udvalgets Mening, at man vilde anse det for heldigere for Fremtiden, om man, naar man ikke var vis paa at have kvalificerede Emner til Professorposten, holdt Spørgsmaalet aabent for mulig at lade en Docent træde i Stedet, vil jeg bemærke, at der nu til Dags er saa megen Interesse oppe for den geografiske Videnskab, at jeg ikke har mindste Grund til at frygte for, at der skulde vise sig færre Emner i denne Videnskab end i andre, der doceres gennem normerede Professorater ved Universitetet. Jeg tror derfor, at Spørgsmaalet stadig vil vende tilbage, selv om det i Nar bliver forkastet. Et Bøngespørgsmaal er det jo ikke, som det er oplyst i Anmærkningerne til Betænkningen, idet den nu ansatte ekstraordinære Professor med Hensyn til Lønningen vilde blive stillet ganske paa samme Maade, som han er. — Jeg kommer derefter til to Forslag, der ere stillede af mig under Nr. 148 og 149, angaaende to Honorarbeløb til Udvidelse af Undervisningen ved Pastoralseminariet. Det første angaar et Honorar paa 400 Kr. til en Docent i Kirkeret. Med Hensyn til dette bemærkede den ærede Ordfører, hvad der i øvrigt ogsaa gælder om det andet Forslag angaaende Honorar til en Docent i Bædagogik og Kateketik, at da Ministeriet selv nærede den Opfattelse, at Pastoralseminariet trænger til en Reform, er det uheldigt nu at komme ind paa en delvis Reform. Særlig med Hensyn til Kirkeret udtalte den ærede Ordfører, at der i Udvalget hos adskillige Medlemmer var adskillig større Sympati for den praktiske Præsteuddannelse, som unge teologiske Kandidater kunde faa ved at søge ud som Medhjælpere hos Præsterne i Landet. Jeg skal for det første bemærke med Hensyn til dette, at vi staa foran en Reform af Pastoralseminariet, at jeg ganske vist ønsker at faa en saadan i Tidens Løb, men jeg tror ikke, at der i den allernærmeste Fremtid kan ventes at fremkomme et Forslag til en delvis Omordning af Seminariet. Jeg ser imidlertid ikke deri nogen Hindring for at gaa til en Reform paa de enkelte Punkter, hvor Ulemperne ved den bestaaende Tilstand ere mest fremtrædende, og dette forekommer mig særlig at gælde Kirkeretten, idet Forholdet jo, som den ærede Ordfører ogsaa paapegede, er dette, at der kun hvert andet Halvår doceres Kirkeret, jaaledes at altsaa kun hvert andet Hold af teologiske Kandidater, som søge til Seminariet, faa godt af Forelæsningserne over Kirkeret. Oprindelig

var denne Ordning ikke saa unaturlig, da det Kursus, som de unge Kandidater skulde gennemgaa, var beregnet til at vare et Nar, men ved Praktis indskrænkedes Varigheden til et halvt Nar. At disse Forelæsninger over Kirkeret ikke ere unyttige eller unødvendige, forekommer mig at fremgaa ret klart deraf, at der er et stadig stigende Antal Tilhørere ved dem, og jeg skal i denne Forbindelse nævne, at særlig efter at der er udkommet en Haandbog i Kirkeret, som maatte fra nogle Sider kunde synes at bøde paa Manglerne for de Kandidater, der ikke have haft Angang til Forelæsningserne, er netop Tilgangen til Forelæsningserne stegen, hvilket viser, at vel er Haandbogen et heldigt Grundlag for Studiet af Kirkeretten, men den kan ingenlunde træde i Stedet for de Kundskaber, som erhverves af Kandidaterne, der gaa paa Forelæsninger. Hvad dernæst angaar den Opfattelse, som nogle af Udvalgets Medlemmer nære med Hensyn til, hvorvidt det overhovedet er heldigt for Kandidaterne eller særlig gavnligt for dem at gennemgaa Seminariet, maa jeg sige, at hvor megen Pris jeg end kan sætte paa den Uddannelse, unge Kandidater faa ved, at de, inden de gaa over i Præsteembeder, tage Ansættelse hos ældre erfarne Præster, saa anser jeg dog den Uddannelse kun som særlig gavnlig som Fortsættelse af det teoretiske Grundlag, de kunne erhverve ved at gennemgaa Seminariet. Smidlertid vil jeg efter den Stilling, som hele Udvalget har ment at maatte indtage til disse Endringsforslag, finde det rigtigst, at tage dem tilbage, idet jeg dog forbeholder mig ved nærmere Forhandling mellem 2den og 3dje Behandling, at søge at bevæge Udvalget til at stille sig mere imødekommende paa disse Punkter.

Første Viceformand (Scharling): Endringsforslagene under Nr. 148 og 149 ere tagne tilbage. Maa jeg spørge, om nogen optager dem? (Ophold). Da dette ikke er Tilfældet, ere de bortfaldne.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Som det af Betænkningen vil ses, har der paa Universitetets Budget fundet et Samraad Sted mellem Udvalget og Ministeriet angaaende Udgiftskonto 7. a.'s Benyttelse. Der er særlig af Udvalget taget Forbehold ved tre forskellige Honorarer, som ere blevne søgte, nemlig til Forelæsninger over Mineralogi og Geologi, til Forelæsninger over fysisk Kemi og til Forelæsninger over Arthropogamer. Dette er det eneste Forbehold, der er taget af Udvalget under dette Afslut,